

O'ZBEKISTON OVOZI

ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ ТИЗИМИ ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси билан ҳамкорликда «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминотининг ҳуқуқий асослари: муаммолар ва уларни ҳал этиш йўллари» мавзюда семинар ўтказди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, Вазирлар Маҳкамаси, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, Соғлиқни сақлаш, Молия вазирликлари, Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг масъул ходимлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Президентимиз Ислам Каримов томонидан истиқлолнинг дастлабки қулирандан демократик ҳуқуқий давлат қуришнинг беш муҳим тамойилга асосланган «Ўзбек модели» ишлаб чиқилди. Айниқса, аҳолининг ҳимояга муҳтож қатламлари, биринчи навбатда, пенсионерлар ва жисмоний имконияти чекланган одамлар ҳаётининг фаровонлигини кафолатловчи кучли ижтимоий сиёсат юритиш ушбу беш тамойилнинг биридир.

1996 йили пенсия тизimini ташкил этиш, давлат ижтимоий суғуртаси бўйича мажбурий бадаллар, ажратмалар ва тўловларнинг тўлиқ йиғилишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 30 декабрда қабул қилинган «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизimini янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонида мамлакатимиз пенсия таъминоти тизimini ташкил қилиш таъминоти янада такомиллаштириш, пенсиялар ва ижтимоий нафақаларни бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасидан ўз вақтида молиялаштириш ҳамда уларни тўлиқ ҳажмида тўлаш, шунингдек, республика фуқароларининг пенсия таъминотида йўналтирилган маблағлардан мақсадли фойдаланилиши

устидан назоратни кучайтириш кўзда тутилган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси раиси Фахриддин Ражабовнинг таъкидлашича, «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунни бажариш доирасида пенсия таъминоти ва унинг ижтимоий йўналтирилганлигини таъминлаш мақсадида аҳолининг ҳимояга муҳтож қатламларини ижтимоий муҳофаза қилиш ҳамда қўллаб-қувватлаш бўйича қатор меърийд-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди.

Хусусан, 2011 йил 1 январдан пенсия қонунчилигига пенсиялар миқдорининг Пенсия жамғармаси маблағларини шакллантиришда фуқаролар ҳиссасига боғлиқлигини кучайтиришга қаратилган қатор ўзгаришлар киритилди. Айрим тоифадаги шахсларнинг пенсия таъминоти ҳуқуқи, иш стажини ҳисоблаб чиқишда меҳнат фаолиятининг баъзи даврларини ҳисобга олиш оптималлаштирилди.

Ижтимоий адолатни кучайтириш мақсадида ёшга доир пенсия тайинлаш учун меҳнат стажининг энг кам чегараси белгиланди. «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунга киритилган ва 2012 йилнинг 6 январидан кучга кирган ўзгаришлар пенсия таъминоти ва унинг ижтимоий йўналтирилганлиги принципини изчил амалга оширишда ўз ифодасини топмоқда, бу ўзгаришлар натижасида ўтган даврлардаги иш ҳақини ҳозирги иш ҳақи даражасидан келиб чиқиб индексация қилиш механизми такомиллаштирилди.

Семинар қатнашчилари фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисидаги қонунчиликни такомиллаштириш борасидаги ишлар мазмун-моҳиятини аҳолининг кенг қатламларига етказиш зарурлигини таъкидлади.

Семинарда кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли тавсиялар ишлаб чиқилди.

Меҳрибон МАМЕТОВА,
ЎЗА мухбири.

Анжуман

Муродбек ЗИЕ олган суратлар.

Ўзбекистон мустақил оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди «Мамлакатда ёшларни касб-хунарга йўналтириш борасида амалга оширилаётган ислохотларни жамоатчиликка етказишда ОАВнинг ўрни ва роли» мавзюда конференция ташкил этди.

БИТИРУВЧИЛАРНИ ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ

муҳим аҳамиятга эга

Унда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди, Республика Ташхис маркази, «Баркамол авлод» болалар ижодиёт маркази масъул ходимлари ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этди.

Конференцияда ёшларни касб-хунарга йўналтириш, улар қизиқиши ва қобилиятига мос мутахассисликни

эгаллаши учун кўмаклашиш, бу борада амалга оширилаётган ислохотлар мазмун-моҳияти билан жамоатчиликни кенг таништириш долзарб аҳамиятга эга экани таъкидланди. Бунда журналистларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш, уларни керакли маълумотлар билан таъминлаш, ёшларни турли иллатлар таъсиридан ҳимоялашда ОАВ масъулиятини кучайтириш борасида фикр-мулоҳаза билдирилди.

Нормурод ЧИНИКУЛОВ, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги таълим стандартлари ва ўқув адабиётларини таҳлил қилиш бошқармаси бошлиғи ўринбосари, филология фанлари номзоди, доцент:

— Бугунги кунда республикада 1396 та касб-хунарга коллежи ва 141 та академик лицей фаолият кўрсатмоқда. Уларда 1 миллион 600 мингдан ортиқ ёшлар таъ-

сил олади. Касб-хунарга коллежлари 214 та мутахассислик бўйича ўқувчилар қабул қилинади. Жорий йилда умумтаълим мактабларидан 560 мингдан ортиқ ўқувчи ўрта махсус таълимга жалб қилиниши режалаштирилган.

Меҳнат бозоридagi ҳар қандай янгилик, ҳар қандай техника ва технология таълим тизимида ўз аксини топиши керак. Чунки битирувчи бу билан таниш бўлма-

са, иш фаолиятида қийинчиликка дуч келади. Бошқармаимиз қошидаги махсус кенгаш бу масалага алоҳида эътибор қаратмоқда. Битирувчилар бандлигини таъминлашда худудлардаги шaroит ва талабдан келиб чиққан ҳолда тегишли чоралар белгиланмоқда. Шунингдек, худудлар бўйича иш ўринлари мониторинги олиб бoрилаяпти.

(Давоми 2-бетда.)

Хушxabар

ОГИР АТЛЕТИКАЧИЛАР ЮТУҒИ

Шу кунларда Пхёнтэек (Жанубий Корея)да оғир атлетика бўйича Лондон олимпиадасига йўлланма берувчи Осиё чемпионати ўтказилмоқда.

Ёдингизда бўлса, ўтган йили 5-13 ноябрь кунлари Париж (Франция)да ўтказилган жаҳон чемпионатида эркеклар ўртасида оғир атлетикачиларимиз умумжамоа ҳисобида саккизинчи ўринни эгаллаб, ХХХ ёзги Олимпия ўйинларига бешта йўлланмани қўлга киритганди. Осиё чемпионати низомида кўра, умумжамоа ҳисобида 1-5 ўринларни банд этган терма жамоаларга Лондон олимпиадасига биттадан йўлланма тақдим этилади.

Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги матбуот хизмати билдиришича, ҳамюртларимиз қитъа чемпионати баҳсларини муваффақиятли бошлашган. Жумладан, эркеклар ўртасидаги мусобақада Улуғбек Алимов (77 кг) ўз вазн тоифасида жами 335 кг (даст кўтаришда 145 кг, силтаб кўтаришда 190 кг) натижага қайд этиб, шохсупанинг энг юқори поғонасидан жой олди.

Чемпионатнинг аёллар ўртасидаги баҳслари ҳам қизгин давом этмоқда. Унда ҳамюртимиз Марина Сисоева (48 кг) силтаб кўтаришда 103 кг натижа билан бронза медалига сазовор бўлди. Моҳир спортчимиз иккикурашда (178 кг) терма жамоамиз жамғармасига кумуш медални тақдим этди.

Яна бир оғир атлетикачиси Маҳлиё Тоғаева ҳам Осиё чемпионати совриндорлари сафидан жой олди. У даст кўтаришда (76 кг) фахрли иккинчи ўринни эгаллаган бўлса, иккикураш баҳсларида (177 кг) бронза медали билан тақдирланди.

Мусобақалар давом этмоқда. (Ўз мухбиримиз).

«ҲАМШИРА — 2012»

кўрик-танловининг Шайхонтоҳур туман босқичи бўлиб ўтди

Унда худуддаги барча тиббиёт муассасаларидан жами 18 нафар ҳамшира иштирок этди. Танловда биринчи ўринни шаҳар Перинатал маркази ҳамшираси Низина Фазлиддинова қў-

га киритди. Шунингдек, совриндорлар сафидан 42- ва 44-оилавий поликлиника ҳамширалари Зебинисо Эшонхорова ҳамда Дилдора Хўжаева ҳам ўрин олди.

Партияларо баҳс БАНДЛИК

бу нафақат ЎзХДП, балки бошқа сиёсий партияларга ҳам дахлдор масаладир

2-бет

ЎзХДП: «Истиқбол» ёшлар қаноти

«ВАТАНИМ РАВНАҚИ ЙЎЛИДА НИМА ҚИЛА ОЛАМАН?»

«Ёш сиёсатчи» кўрик-танловининг навбатдаги босқичи бу йил шу шиор остида ўтади

ЎзХДП Сайловолди дастурида ёшлар фаоллигини ошириш, ижтимоий-сиёсий ислохотлар жараёнида уларнинг иштирокини кучайтириш ва фуқаролик позициясини шакллантириш алоҳида ўрин тутган. Партиянинг «Истиқбол» ёшлар қаноти шу мақсадда ташкил қилинган. Қанот сафига бугунги кунда 18 ёшдан 30 ёшгача бўлган 110 мингдан ортиқ ёшлар бирлашган. Бу — қатта куч, албатта. Қанот аъзолари ёшларнинг сиёсий-ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириш бўйича турли мавзуларда ташкил этилаётган минтақавий анжуман, ўқув-семинар ва давра суҳбатларида фаол қатнашмоқда.

Айниқса, 2008 йилдан буюн ўтказиб келинаётган «Ёш сиёсатчи» кўрик танлови партияимиз ўз олдига қўйган мақсад ва вазифаларини ёшлар орасида кенг тарғиб қилиш, уларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини оширишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Бугунги кунга қадар кўрик-танловда 10 мингдан ортиқ ёш иштирок этди. Муҳими, унда қатнашиш истагини билдирган аъзоларимиз сони йилдан-йилга ошиб бoраяпти. Бу ҳам ёшларимизда мамлакат тақдирига дахлдорлик ҳисси юксалиб бoраётганидан далolat.

— Мен кўрик-танловнинг 2010 йилги республика босқичида голибликни қўлга киритганман, — дейди **Авазбек Омонов**. — Бу ҳаётимда унутилмас воқеа бўлди. Чунки айнан шу тадбир орқали сиёсий ислохотларга қизиқишим кучайди. 2011 йил Фонд Форум ўтказган «Келажақ овози» танлови-

да биринчи ўринни эгалладим.

Бугунги кунда ЎзХДП Сурхондарё вилоят кенгаши «Истиқбол» ёшлар қаноти етакчиси бўлиб ишляпман. Келажакда депутат бўлиб, мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаол иштирок этмоқчиман. Бугунги кунда сиёсий ва ҳуқуқий билимни ошириб бoриш керак бўлади.

Кўрик-танлов жорий йилда ҳам 3 босқичда ўтказилади. Айни пайтда туман ва шаҳар босқичлари бўлиб ўтаяпти. Унда иштирокчилар «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқур-

лаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси»ни ҳаётга таъбиқ этиш, сиёсий партиялар, сайловга оид қонун ҳужжатлари ҳамда ЎзХДП дастури, «Истиқбол» ёшлар қаноти фаолиятига доир билимларини намоён этишда.

Бу йилги танлов янги таҳрирдagi Низомида белгиланган тартибда олиб бoрилаяпти. Яъни, ижтимоий-сиёсий жиҳатга кўпроқ аҳамият қаратилиб, лойиҳа тақдими, нотиклик санъати, сиёсий дебат каби янги шартлар киритилди. Бу нафақат ёшларни ўқиб-ўрганиш ва сиёсий жараёнлардан хабардорлигини ошириш, балки уларнинг эркин фикр юритиши, нотиклик маҳоратини ўстиришига ҳам хизмат қилади.

Шоҳруҳмирзо АБДУРАҲМОНОВ, ЎзХДП Марказий Кенгаши «Истиқбол» ёшлар қаноти етакчиси.

Табиат ва биз

Эр қимирлаши — зилзила тўғрисидаги хабарнинг ўзидек одамзодни кўрқувга солади. Зилзиланинг қачон содир бўлишини олдиндан билсак, хавфсизлик чораларини кўриш ва қанчадан-қанча инсон ҳаётини сақлаб қолиш мумкин. Аммо...

Маълумотларга кўра, ҳар йили ер юзиде 500 мингга яқин зилзила содир бўлади. Шунинг тахминан 100 мингтаси жиддий вайроннагарчилик келтириб чиқаради. Қолганлари унча хавф тўғдирмайди. Жанубий Калифорниянинг ўзиде ҳар йили 10 минг марта ер қимирлайди. Уларнинг аксарияти хавф тўғдирмайди.

Геологик нуқтаи назардан, Тинч океани атрофида ер қимирлаш хавфи жуда кучли. Бу жойлар Шимоллий ва Жанубий Америка, Япония, Хитой ва Россия худудига тўғри келади. Ва бу ерларда кучли зилзила юз бериши кузатилади. Бир мисол. Утган йили 11 март кунини Японияда 9 балли зилзила содир бўлди. Натижада океанда тўлқиннинг баландлиги 30 метр бўлган цунами юз берди. Уз баътида бу фалокат «Фукусима-1» атом электр станцияси реакториде портлашларга олиб келди. Мутахассислар «Кунчиқар мамлакатда содир бўлган энг кучли ер қимирлаш» деб таърифлаган мазкур фожиа оқибатида 16 мингдан ортиқ киши қурбон бўлди, 3 мингга яқин одам бедарак йўқолди. Одамзод бундай офат олдида охири эканини бутун баърият чукр хис этди.

Албатта, олимлар турли йўллари билан зилзила қачон ва қандай содир бўлишини аниқлашга уриниб кўрмоқда, муттасил изланмоқда.

Хўш, бу борада мамлакатимиз сейсмологлари қандай ишлар қилмоқда?

УзРФА Ф.А.Мавлонов номидаги Сейсмология институти лаборатория мудири, физика ва математика фанлари доктори, профессор Турдиали ОРТИКОВ билан сўхбатимиз шу ҳақда.

— Аввало, зилзилани келиб чиқиши сабаблари шундайки, бирикнидан, ер остида кимёвий ва физикавий мураккаб жараёнлар давомиде температуранинг ўзгариши жинсларнинг ўрин алмашуши характерини юзага келтиради. Шу билан бирга, ернинг ўз ўқи ва кўш атрофидаги характерли унга таъсир кўрсатади. Иккинчидан, ер ядросида термоядро жараёнлари тўхтовсиз бўлиб туради. Бундай характерлар турли қатламларда турлича бўлади ва ер қобиғида тулғам характер вужудга келади. Бунинг оқибатида зилзилалар содир бўлади. Демак, зилзилани келтириб чиқарувчи асосий кучлар ернинг чукр қатламларида жойлашгандир.

— Энди зилзила тарихига тўхталсангиз...

— Зилзила табиий офатлар ичиде инсониятни энг кўп ташвишга соладиган ҳодисалардан бири. Шунинг учун ҳам зилзила қандай содир бўлади, у қай қандай келиб чиқади, деган масала қадимдан олимларни ўйлантириб келмади. Грек мутафаккирлари Демокрит, Аристотел ва бошқалар ўз асарларида ер қимирлаши қандай юз беришини тушунтиришга ҳаракат қилган. Улуғ мутафаккир Абу Али Ибн Сино «Китоб аш-шифо» асариде ернинг турли худудларида зилзиланинг силкинмиш кучи ва қайтарилиш даври турлича бўлишини қайд этган.

Тарихчи Мухаммад Қорахўжа ўғли ҳам бу масалага тўхталган. У «Тошкентнинг янги тарихи» китобиде 1868 йил 3 апрелда Тошкентда рўй берган 8 баллик кучли зилзила ҳақида энг маълумот берган. Унинг ёзишича, ер шу қадар ларзага келганки, кўлаб иморатлар кулаб тушиб,

ЗИЛЗИЛА

у қандай содир бўлади? Уни олдиндан аниқлаш мумкинми?

50 киши бевақт ҳаётдан кўз юмган. Кудуқлардан сув қочган, ер ёрилган ва унда олов чакнаган. Ҳатто кунни кеча қуриб битказилган Туркистон генерал-губернатори қароргоҳи ҳам унга дош бера олмаган, жуда пишиқ ва мустаҳкам бўлишига қарамай, унинг деворлари ёрилиб кетган.

Гўзал пойтахтимиз Тошкент шаҳри Тиёншон тоғи этагида жойлашган, шу боис бу худудда кучли ер силкинмишлари содир бўлиб туради. Шу билан бирга, сейсмик фаол жойларда 8-9 балли зилзилалар рўй бериши табиий ҳисобланади.

1886 йилнинг 29 ноябрида ҳам кучли зилзила бўлиб, яна шаҳар жиддий зарар кўрган. Бу гал ҳам кудуқлардан сув қочган ва ер ёрилиб кетган. Ушбу зилзиланинг магнитудаси 6,7 ва ер силкинмиши 8 баллдан ортиқ билан.

1966 йилнинг 26 апрелида содир бўлган кучли зилзила, унинг фавқулодда зарбаси ва аянчли оқибатлари хамон унутилган эмас. Ушунда зилзила зарбидан, ҳаттоки, соат миллари 5.22 дақиқада тош қотиб қолган ва айни шу ҳолат зилзилага оид кўпдан-кўп суратларда ўз ифодасини топган.

Энг ёмониде, зилзилалар зулуksиз давом этган, 1966 йилнинг 26 апрелидан 1969 йилнинг декабрига қадар Тошкент шаҳри остида 1102 марта ер силкинган. Энг кучли зарбалар шаҳар марказида, ҳозир «Жасорат» ёдгорлик мажмуи қад кўтариб турган худудда содир бўлган.

Шу муносабат билан илмий тадқиқот ишлари олиб борилган. Тошкент шаҳри худуди 8 ва 9 баллик сейсмик худудларга ажратилган. Шу боис, марказда баланд иншоотлар қурилиши ушбу талабга риоя қилинган ҳолда олиб боришмоқда.

Зилзиланинг таъсир кучини тупроқ шароитларига боғлиқ эканини ифодалайдиган Тошкент шаҳрининг сейсмик микрорайонлаштириш харитаси яратилган.

— Сейсмик районлаштириш нимага асосланади?

— Сейсмик районлаштириш зилзилашуносликнинг асосий йўналиши бўлиб, маълум вақт ичиде бу худудда рўй бериши мумкин бўлган зилзилаларнинг таъсир кучини ифодалайди. Шундан келиб чиқиб, бу худудда ҳар қандай қурилишда ер сатҳи қандай куч билан тебраниши ҳисоб олинади. Яъни, иншоот ва бинолар лойиҳалаштирилганда ва реконструкция қилинганда зилзилабардошлигига эътибор қара-

тилади.

Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан Мустақиллик майдони барпо этилганда, бу худудда жойлашган ўн тўққиз қаватли иншоот шу талабдан келиб чиқиб, тубдан қайта таъмирландики, бу ҳам фикримизга бир мисол бўла олади. Танқили меймор Азамат Тўхтаевнинг айтишича, майдонни қайта қуриш бўйича лойиҳалар муҳокамасида Президент Ислом Каримов бу иншоот ани зилзила ўчоғида қурилганини, мейморчилик, муҳандислик ва хавфсизлик нуқтаи назаридан номақбул эканини қайта-қайта таъкидлайди ва иншоотнинг ўша хавфи тепа қисми олиб ташланади. Чунки, табиат билан ҳазиллашиб бўлмаслигини ҳаётнинг ўзи кўп исботлаган. Биз учун энг муҳими, инсоннинг тинч ва беҳавотир яшашидир.

Ўтган йили мамлакатимиз ва унинг сарҳадларига туташ худудда магнитудаси 2,7 дан юқори бўлган 148 та зилзила қайд этилган. Шунинг 19 таси сезиларли даражада кечган. Ана шундай зилзилалардан бири 2011 йил 20 июлда рўй берди. Пойтахтда 5 баллга тенг ер қимирлаш содир бўлди. Зилзила маркази Қирғизистоннинг Конн шаҳрида бўлиб, у водийдан 27 километр жанубдадир. Бу жараёнда сейсмик хавф ҳисобга олинган ҳолда қурилган иншоотларга ҳеч қандай зарар етмади. Чунки бу зилзила сейсмик районлаштириш харитасида кўрсатилган 9 баллик худудда содир бўлган эди.

— Кейинги йилларда дунёнинг турли бурчакларида кучли зилзилалар рўй бергани ҳақида нима дейсиз?

— БМТ маълумотларига кўра, сиз айтмоқчи бўлган зилзилалар сўнги ўн йилда содир бўлган табиий офатлар орасида ўзининг салбий оқибатлари кўлами билан асосий ўринда туради. Масалан, Гаитида бундан икки йил олдин 12 январь кунини рихтер шкаласи бўйича магнитудаси 7 га тенг ҳамда 9-10 баллик зилзила рўй берди. Шунинг оқибат-

ида 220 минг киши қурбон бўлди. 300 минг нафар одам жароҳат олди, 1,1 миллион аҳоли уй-жойсиз қолди. Икки йил давомида шаҳардаги вайронналарнинг бир қисми тозаланди, ҳолос. Яна бу ишнинг 40 фоизи БМТ кўмағида амалга оширилди, атиги 10 фоизини аҳоли қила олди. Қарангки, 500 мингдан ортиқ киши ханузгача капаларда яшамоқда. Мамлакат ҳукумати зилзила оқибатларини бартараф этишга охири ҳақида расман баёнот бериб, инсонпарварлик ёрдами сўради. Энд кизиғи, мана шу ҳодиса содир бўлиши арафасида «Аргументы и факты» газетасида сейсмологлар кучли зилзилаларни олдиндан айтиши мумкинлигини даъво қилиб турган эди. Ҳаёт шунини кўрсатдики, табиий офатни олдиндан айтишга инсон ҳозирча охирилик қилмоқда.

Шу боис, сейсмология соҳасидаги илмий-тадқиқот ишларини кенгайтириш, соҳага илм-фаннинг кучли мутахассисларини жалб қилиш, олимлар ва амалиётчиларнинг халқаро мақсадли ҳамкорлигини йўлга қўйишга алоҳида эътибор қаратишмоқда. Сейсмология институтида сейсмик хавфни баҳолашнинг янги мукамал замонавий технологияси яратилди ва унинг асосида республика худуди учун янги типдаги умумий сейсмик районлаштириш хариталари ишлаб чиқилди. Ва у «Давлатархиви теккурилиш» қўмитаси томонидан тасдиқланиб, амалиётга жорий қилинди. Бу эса мамлакатимизда бунёд этилаётган иншоотлар зилзилабардош бўлишига, аҳоли хавфсизлиги таъминланишига алоҳида иншоотларда зилзила, унинг табиати ва келиб чиқиши ўрганилишига, прогнозлаштиришга алоҳида эътибор қаратишмоқда.

Бир ҳақиқатни тан олиш керак, ер қачон, қай вақтда ва неча балл кучда қимирлайди, бунини олдиндан айтиш қийин. Олимлар шу кунгача бу масалани ҳал қила олмаган йўқ. Тўғри, уни аниқлаш учун хоржилик мутахассислар турли йўллари билан кўп ишлар қилмоқда. Аммо бу борадаги «башорат» ва «кашфиёт»ларнинг ҳеч бири ҳозирча амалиётда ўзини оқлаган эмас.

Институтида олимлари ҳам бу муаммо устида илмий тадқиқотлар олиб бормоқда. Сўнги йилларда бир қанча кучли ва сезиларли зилзилалар содир бўлди. Ҳар бир зилзила уни олдиндан аниқлаш усулини намоёнлаштиришда ўзига хос таърибга эга бўлган эди.

Олдиндан айтилган зилзилалар ичиде башоратнинг ҳақиқати қачон келиши 1984 йил Поп зилзиласи бўлган. Бу ерда 18 февраль кунини 7-8 баллга тенг зилзила рўй берди. Лекин унинг аломатлари анча олдин — 1983 йилнинг кузидан бошлаб намоён бўла бошлаган. 1984 йил январь ойининг ўрталаридан бошлаб ўша атрофда кучсиз ер қимирлашлар сони ниҳоятда кўпайган. Шу боис, ўша жойга институтида экспедицияси етиб борди. Зилзилалар ҳар кунини бир неча бор, баъзи кунлар ўнлаб марта содир бўлиши

кузатилди. 15-16 февраль кунлари кучсиз зилзилалар сони ниҳоятда кўпайиб, ҳатто кунига 100 дан ортиқ кетди. Ниҳоят, маълумотлар асосида жараён ўрганилиб, аҳолига кучли ер қимирлаши ҳақида хабар берилди ва 18 февраль кунини эрталаб 7-8 балли зилзила бўлиб ўтди. Бундан одамларга ҳеч қандай талафот етмади. Чунки аҳоли оғоҳлантирилган ва улар бинолардан ташқарида истиқомат қилишган эди.

Бир сўз билан айтганда, ҳозирги вақтда институтида зилзилаларни олдиндан айтиш хизматининг дастлабки асослари бор, деб айтиш мумкин. Республикаимизнинг 11 та вилоятида 13 та мажмуа зилзила даракчиларини аниқлаш учун зулуksиз иш олиб боради. Шунингдек, маълумотларни тезкор олиш, марказга узатиш ва аломатларини излаш ишлари электрон ҳисоблаш машиналарида таҳлил қилинади.

Зилзилалар юз берган фавқулодда вазиятларда аҳоли хавфсизлигини таъминлаш учун қандай чора-тадбирлар қурилади?

Ушбу савол билан Фавқулодда вазиятлар вазирлигига мурожаат қилдик. Вазирлик матбуот хизмати маълумотига кўра, 2011 йил 19 июлда Вазирлар Маҳкамаси қарори билан «Аҳолини зилзилалар оқибатида юзага келадиган (табиий ва техноген) вазиятларда ҳаракат қилишга тайёрлаш комплекс дастури» тасдиқланган. Унга мувофиқ, таълим муассасаларининг ўқувчилари ва талабаларини фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракатланишга тайёрлаш, қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинлари жойларда зилзилалар юз берадиган фавқулодда вазиятларда кўтарув ишларини ташкил этиш ва зилзилалар рўй бериш хавфи юзага келганда аҳоли қандай ҳаракат қилиши лозимлиги ўргатишмоқда, амалий машғулотлар ўтказилмоқда. Шунингдек, қўсқа метражли илмий-оммабоп фильмлар ҳамда видеороликлар яратиш, ОАВда махсус руқнлар, радиоэшиттириш ва телекўрсатувлар ташкил этиш каби вазифалар ҳам адо этилмоқда.

Бундан ташқари, фавқулодда вазиятларни мониторинг қилиш ва башоратлаш, Ўзбекистон ва унга чегарадош худудларда кузатилаётган сейсмик ҳолатларнинг таҳлили асосида зилзилаларнинг муқаддлати прогнозларини тайёрлаш ҳамда тегишли тадбирларни амалга оширишда Сейсмология институти билан ҳамкорлик қилинмоқда. Бу чора-тадбирлардан кўзланган асосий мақсад — табиий офатдан аҳолиимизни ишончли ҳимоя қилишдир.

Тоштемир Худойкулов ёзиб олди.

кузатилади. 15-16 февраль кунлари кучсиз зилзилалар сони ниҳоятда кўпайиб, ҳатто кунига 100 дан ортиқ кетди. Ниҳоят, маълумотлар асосида жараён ўрганилиб, аҳолига кучли ер қимирлаши ҳақида хабар берилди ва 18 февраль кунини эрталаб 7-8 балли зилзила бўлиб ўтди. Бундан одамларга ҳеч қандай талафот етмади. Чунки аҳоли оғоҳлантирилган ва улар бинолардан ташқарида истиқомат қилишган эди.

Бир сўз билан айтганда, ҳозирги вақтда институтида зилзилаларни олдиндан айтиш хизматининг дастлабки асослари бор, деб айтиш мумкин. Республикаимизнинг 11 та вилоятида 13 та мажмуа зилзила даракчиларини аниқлаш учун зулуksиз иш олиб боради. Шунингдек, маълумотларни тезкор олиш, марказга узатиш ва аломатларини излаш ишлари электрон ҳисоблаш машиналарида таҳлил қилинади.

Зилзилалар юз берган фавқулодда вазиятларда аҳоли хавфсизлигини таъминлаш учун қандай чора-тадбирлар қурилади?

Ушбу савол билан Фавқулодда вазиятлар вазирлигига мурожаат қилдик. Вазирлик матбуот хизмати маълумотига кўра, 2011 йил 19 июлда Вазирлар Маҳкамаси қарори билан «Аҳолини зилзилалар оқибатида юзага келадиган (табиий ва техноген) вазиятларда ҳаракат қилишга тайёрлаш комплекс дастури» тасдиқланган. Унга мувофиқ, таълим муассасаларининг ўқувчилари ва талабаларини фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракатланишга тайёрлаш, қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинлари жойларда зилзилалар юз берадиган фавқулодда вазиятларда кўтарув ишларини ташкил этиш ва зилзилалар рўй бериш хавфи юзага келганда аҳоли қандай ҳаракат қилиши лозимлиги ўргатишмоқда, амалий машғулотлар ўтказилмоқда. Шунингдек, қўсқа метражли илмий-оммабоп фильмлар ҳамда видеороликлар яратиш, ОАВда махсус руқнлар, радиоэшиттириш ва телекўрсатувлар ташкил этиш каби вазифалар ҳам адо этилмоқда.

Бундан ташқари, фавқулодда вазиятларни мониторинг қилиш ва башоратлаш, Ўзбекистон ва унга чегарадош худудларда кузатилаётган сейсмик ҳолатларнинг таҳлили асосида зилзилаларнинг муқаддлати прогнозларини тайёрлаш ҳамда тегишли тадбирларни амалга оширишда Сейсмология институти билан ҳамкорлик қилинмоқда. Бу чора-тадбирлардан кўзланган асосий мақсад — табиий офатдан аҳолиимизни ишончли ҳимоя қилишдир.

Тоштемир Худойкулов ёзиб олди.

Хориж

70 ФОИЗ АМФИБИЯ йўқ бўлиш хавфи остида

Инсониятнинг табиатга антропоген таъсири кўп салбий ҳолатлар юзага келишига сабаб бўлаётгани бугунги кунда ҳеч кимга сир эмас. Хусусан, иқлим ўзгаришлари ҳам айнан одамзоднинг табиатга таъсири натижасидир. Бу иқлим ўзгаришлари эса Европадаги амфибияларнинг қарийб 70 фоизи йўқ бўлиб кетиш хавфини юзага келтирмоқда. Британиялик олимлар бу ҳолат 2050 йилгача кузатилиши мумкинлигини алоҳида таъкидлапти.

Оммавий ахборот воситалари тарқатган хабарларда қайд этилишича, ҳам сувда, ҳам қуруқликда яшай оладиган бу жониворларда замбуруғ касаллиги аниқланган. Мазкур касаллик туфайли Юрта-Рика худудларида учрайдиган бир неча турда-

ги бақалар бутунлай қирилиб кетган.

Яна бир гап. АҚШ мутахассислари дунё океанлари оламининг 40 фоиздан зиёди айнан инсон таъсири оқибатида зарар кўрганини таъкидламоқда.

Кейинги тадқиқотлар натижаси шунини тасдиқладики, дунё океанининг атиги 4 фоизига ўзининг табиий муҳитини асл ҳолича сақлаб қолган ҳолос.

Маълумотларга қараганда, Шимоллий Атлантика, Тинч океанининг фарбий қисми, Қариб, Ўртаер, Жанубий ва Шарқий Хитой, Қизил ва Беринг денгизлари ҳамда Форс қўрғазига катта зиён етган.

АСЛ НУСХАМИ ЁКИ СОХТА? энди бу осон аниқланади

Барчамиз яхши биламизки, бугунги кунда ноёб суратларни худди асл нусхасидек қилиб чизувчи расмолар кўпайган. Бу эса асл нусха билан ясамани фарқлашга муаммо тўғдирмоқда.

Айнан шу каби муаммоларнинг олдини олиш учун италиялик олимлар янги усул яратдилар. Бу усул шундан иборатки, муаллиф ўзи чизган сурат тағига умуман ўчириб бўлмайдиган ноёб кимёвий ёзув қолдиради.

Мутахассисларнинг гапларига қараганда, турли кимёвий моддалар аралашмасидан тайёрланган «ўчмас ёзув»ни яратиш учун бир неча йиллик вақт сарфланган. Мазкур усул

расмоларга ўз асарларини сохталаштирувчилардан ҳимоя қилишга қўл келади ва санъатшунослар орасида учрайдиган муаммо ечимини ҳал қилиш имконини беради.

ЭРКАКЛАРГА ҚАРАГАНДА аёллар кўп

«Росстат» маълумотларига қараганда, бугунги кунда Россияда эркакларга нисбатан аёллар сони 10,8 миллион нафарга кўп.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, ёшлар орасида фарқ аксинча, яъни, 10 ёшгача бўлган минг нафар болага 953 нафар қиз тўғри келади. 20 ёшгача бўлган ўсмирлар орасида эса фарқ анча камайган — минг нафар ўсмир болага 963 нафар қиз. 30 ёшгача бўлганлар орасида рақам ўзгаради — минг эркакка 1007 нафар аёл тўғри келади.

Хўш, демография кўр-

саткич нега бундай тус олмақда, деган савол ҳамманинг дилидан ўтаётган бўлиши мумкин. Москва давлат университетининг оила социологияси ва демографияси кафедраси илмий ходими Ольга Лебеднинг айтишича, бунинг сабаби, эркаклар орасида алкоғолизм, гиёҳвандлик ва автохалокатлар натижасида ўлим юз бериши даражасининг юқорилигидир.

Шу ўринда ўзга давлатларда аёллар ва эркаклар сони ўртасидаги фарқ қандай экан, деган саволга жавоб сифатида «Мир новостей» газетасида босилган статистик маълумотлар баён этсак:

Россияда — эркаклар 39 фоиз, аёллар 61 фоиз; Кувейтда — эркаклар 58 фоиз, аёллар 42 фоиз; Марокашда — эркаклар 50 фоиз, аёллар 50 фоиз; Норвегия ва Исландияда — эркаклар 58 фоиз, аёллар 42 фоиз.

XXI аср — интеллектуал бойлик асри

ЧИДАМ, СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК

Мамлакатимизда фан ва ишлаб чиқариш ўртасидаги ҳамкорлиги мустаҳкамлашга, инновацион технологияларни 2008 йили этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

2008 йили 15 июлда қабул қилинган «Инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқаришга татбиқ этишни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» ги қарорга мувофиқ ҳар йили ўтказиб келинаётган Инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар Республика йармаркасининг навбатдагиси шу йил 3-5 май кунлари бўлиб ўтади.

Бугунги кунга келиб, дунёда машинасозлик санвати жадал сурьатлар билан ривожланмоқда, шу билан бирга, Ўзбекистонда ҳам. Айни пайтда даврининг ўзи бу соҳа вакиллари олдида мустаҳкам, фойдаланишга қулай, нисбатан арзон бўлган материалларни излаб топшиш ва уларнинг чидамлилиги ва сифат-

лиги даражасини янада ошириш устида жиддий изланишлар олиб бориш вазифасини қўймоқда.

— Ҳозирги кунда конструкторлар, технологлар ва олимлар қишлоқ хўжалиги учун агротехниканинг барча талабларини қондирадиган самарадор ва юқори даражада ишлайдиган машиналар ва уларнинг ишчи қисмлари ҳамда механизмларини яратиш устида изланиш олиб бормоқда, — дейди **Тошкент давлат техника университети материалшунослик ва материаллар технологияси кафедраси доценти, техника фанлари номзоди Баҳодир Тилабов.** — Қишлоқ хўжалиги масуми вақтида ерга ишлов бериш кечиктириб бўлмайдиган иш ҳисобланади. Бу, айниқса, пахтачиликда яққол

кўзга ташланади. Тошкент давлат техника университети материалшунослик ва материаллар технологияси кафедраси янги инновацион технологиялар асосида қишлоқ хўжалигида фойдаланиладиган ҳамда ерга ишлов беришчи машиналарнинг тез едирилиб ишдан чиқадиган деталларининг юза иш қисми чидамли, қаттиқ қотишмалар қатламлар билан қоплашнинг янги усулини яратди. Ушбу ишланмани Республика инновацион йармаркасида намоийш қилиш режалаштирилган.

Юқорида номи келтирилган янги технология қуйидаги усулда яратилди: юза ишчи қисми чидамли қаттиқ қотишмалар билан қопланган пеномоделлар (буюмлар шакли) махсус қўлғаларга жойлаштирилади ва кварц қумлари билан зичланади. Тайёр бўлган махсус қопилар цех

ичидаги айланма конвейерга қўйиб чиқилади ва идишларга 1600°C ҳароратда эритилган суюқ металл (пўлат 35ГЛ) қуйилади. Металл қуйиш жараёнида пеномоделлар иссиқ ҳарорат таъсирида газга айланиб кетаяди ва уларнинг бўшлиқ ўрни металлга тўлади. Бу жараёнда пеномоделларга қопланган қопламалар ҳосил қилинаётган деталнинг юза қисмига 0,5 мм дан 5,0 мм гача сингади.

Олдинги мавжуд эски технология бўйича деталлар қуймакорлик усулида болгаланувчи чўяндан олинган. Бу деталлар анча юмшоқ ва ишлов муқаддати бир мавсумдан ошмайди. Таклиф этилаётган янги технологиянинг афзаллиги шундан иборатки, аввал деталларнинг пеномодели олинади, кейин эса шу пеномодели юза қисми ёйишишга чидамли қаттиқ қотишмалар қопламалар билан қопланади. Қаттиқ

қотишмалар қопламаларга оз миқдорда кремний, сормайт, карбид бор ва титан аралашмалари қўшилади. Ҳар бир қаттиқ қотишмани ўзига яраша бажарадиган вазифалари бор, масалан, биринчиси жараённи тезлаштириш, иккинчиси қаттиқликни ошириш, қолганлари эса ёйишишга чидамлилиги ва ишлов муқаддатининг узок бўлишини таъминлайди.

Синовлар натижасида термик ишланган деталларнинг ёйишиши жуда ҳам камайди, яъни чидамлилиги 3-4 баробаргача ошди. Тракторларнинг дала шароитидаги синовини 50 гектардан 150 гектарга етди.

Янги инновацион технология машиналар ёки ускуналар деталларининг агротехникавий курсаткичларини ва иш умумдорлигини бир неча баробарга ошириш имкониятини беради.

Ҳозирги кунда янги технология «Мелистореймаш» очик турдаги акционерлик жамиятида жорий қилинган ва юқори иқтисодий самарадорликка эришилган. Корхонанинг бир йиллик даромади 50-70 млн. сўмни таш-

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони,
Халқ шоири

«РАНГЛАР ВА ОҲАНГЛАР»
ТУРКУМИДАН

ҲАҚИҚАТ

Чақалоқлар ажойибдир, она кўксининг
Бирин эмиб, иккинчисин чангаллаб турар.
Худди уни биров тортиб оладигандай.

Эшигинга келади гоҳ бозорчи бола,
Айт-чи, дейсан, қатинингга сув қўшилганми?
Жавоб қилар: — Бизлар сувга қатиқ қўшамиз.

Болаликнинг қилиқлари нақадар маъсум,
Очиқ-ойдин мактовлари, алдовлари ҳам.
Ёқтирса дер: — Сизни ёмон яхши кўраман.

Чақалоқлар улғаяди, бола ҳам ўсар,
Қарабсизки, қаршингизда бир авлод бунёд.
Қонларидо аждодларнинг феъли бор аммо.

Амударё томонларда, Эллиққалъада
Ғоят дилкаш, кўнгли очик бир дўстим яшар.
Танти, ростгўй бобосига тортиган эмиш у.

Гоҳи одам бошқаролмас ўз ҳаракатин,
Ҳар қадами, ҳар ишидан чекар хижолат.
Демак, унинг томирида оқади ҳадиқ.

Менга бир пайт хорижликлар савол берганди:
— Фарқи недур Чингиз билан Амир Темурнинг?
Мен дегандим: Бирин бузган, бирови курган.

То ўлгунча инсон феъли қолипга тушмас,
Ўқтин-ўқтин турфалигин билдириб тургай.
Бироқ уни йўлга солар ақлу тажриба.

Йўл четида пахса урар кимдир тер тўкиб,
Унга «Хорма» дейишни-ку билмабсан, энди
Деворини қийшиқ дея бўҳтон ҳам қилма.

Регистонни кураётиб, қандайдир кимса
Бу юмушдан бир товоқ ош афзалдир демши.
Билмайдики, уни шу чоқ нафси алдаган.

Ҳаваскор бир назмгўйнинг дostonин ўқиб,
Дабдурустандан уни янги «Шоҳнома» демоқ
Муаззам шеър майдонида ёлғондир қабиҳ.

Ғоят комил инсонларнинг давраларида
Мен ҳам ўтган йўлларимни эслайман бот-бот.
Афсус, афсус, алданибман, кўп алданибман.

Биз-ку оддий бандалармиз, тақдир тўлкини
Бир лаҳзада ювиб кетар кум заррасидай.
Яна пайдо бўлурмизми соҳилда? Қайдам.

Бироқ улуг бир ҳақиқат хушёр тортирар:
Тарихнио халқни алдаш энг мудҳиш гуноҳ!
Ҳатто дўзах интиқоми юпанч беролмас.

Мен-чи бугун бошим кўқда, айта оламан:
Енгиб қанча алдовларни, камситувларни
Ўз ҳаққига, ўз эркига эришди халқим.

24. 03. 2012 йил.

БАТАН

Эслайман, ёз пайти кўчиб чиқардик
Чайла-капа тикиб полиз бошига.
Пайкални кўридик бизлар — болалар.

Тарс-тарс ёрилди тонг чоги қовун.
Тулқию игнаси хурпайиб кетган
Жайранинг «Ҳай-ҳай»дан қочишин кўринг.

Бир сафар қирғовул тухумин йиғиб
Курк товуқ остига бостириб қўйдик,
Лекин қочиб кетди ҳар бир ҳайвон.

Бўри оралади дейишди бир кун,
Қишлоқ йиғитлари отлик қиқишиб,
Уни калтақ билан уриб олишган.

Уша йиллар турар ҳамон ёдимда
Намуш похол ҳиди, яллиз ифори
Ҳануз кетмагандир димоқларимдан.

Дунёда қасрлар бўлган албатта,
Бироқ ўша қапа, ўша чайламиз
Бизга Ватан бўлмай, хўш, нима эди?!

Зилзила юз берди Тошкентда сўнгрқ,
Ногаҳон титради улкан бир шаҳар.
Қашқар маҳалласи тамом тўкилди.

Гурзи еган каби беҳуш одамлар
Тимирскилар эди вайронларни.
Ўша харобалар Ватан эди-ку!

Чегарада турган ўспирин соқчи
Тулар эл оромин кўриқлайман дер.
Ўша Ватан бўлмай нимадир, айтинг?

Қатагон курбони Ализодаининг
Хоким Самарқандда дафн этдилар,
Ахир шу эмасми Ватан дегани.

Ватан ҳисси танҳо, муқаддас, абад.
Ўзбек овоз берди дунёвий баҳсада,
Ватанга мансубдир ўша овоз ҳам.

Худо кўрсатмасин ўзга ҳолатни:
Буюк бир қошоно бунёд этсанг-у,
Унда яшайдиган одам бўлмаса.

Ватани севмоқлик не эканлигин
Мерос қилиб кетган бизга аждодлар,
Улуғ қаҳрамонлар, соҳибқиронлар.

Бизга насиб этди тенгсиз саодат.
Дориламон давр, қасри олийлар
Муносиб бўлмоқчи ўсрашар энди.

Ватан деб аталган сирли муҳаббат
Полиз чеккасида мунғайиб турган
Ўша чайлаларда тугилган асли.

02.04.2012 йил.

Спорт

Суратда: (оқ кийимда) Мирзохид Фармонов (Ўзбекистон).

ЛОНДОНГА ЙЎЛ
ТОШКЕНТДАН БОШЛАНАДИ

Кеча пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» спорт мажмуида дзюдо бўйича навбатдаги Осиё чемпионати бошланди. Бу мусобақанинг аввалгиларидан фарқи шундаки, унда спортчилар шу йил август ойида Лондонда бўладиган XXX ёзги Олимпия ўйинлари йўлланмалари учун якуний рейтинг очколарини қўлга киритиш учун курашади. Мурсосиз ва шиддатли ўтаётган баҳсларда қитъамизнинг йигирма олти давлатидан жами 185 нафар дзюдочилар қатнашмоқда.

Осиё чемпионатида Ўзбекистон терма жамоаси аёллар ва эркеклар ўртасида кенадиган беллашувларда тўлиқ таркиб билан иштирок этмоқда. Жумладан, аёллар жамоасида Нодира Гулова (48 кг), Римма Бердигулова (52 кг), Дилдора Убайдуллаева (57 кг), Наргиза Ҳамдамова (63 кг), Гулноза Матниёзова (70 кг), Ирода Матмуротова (78 кг), Елена Могилкина (+78 кг) ватанимиз шарафини ҳимоя қилаётган бўлса, эркеклар ўртасида мураббийлар Улуғбек Азизов (60 кг), Мирзохид Фармонов (66 кг), Навруз Жўрақобилев (73 кг), Яхё Имомов (81 кг), Дилшод Чориев (90 кг), Рамзиддин Саидов (100 кг) ҳамда Одилжон Тулендибоев (+100 кг)га ишонч билдиришган. — Агар мамлакатимиз бош жамоаси таркибига назар ташласангиз, етакчи спортчиларимиз — жаҳон чемпиони Риход Собиров (60 кг) ҳамда Абдулла Тангриев (+100 кг)ни учратмайсиз, — дейди терма жамоа бош мураббийи Андрей Штурбаев. — Чунки улар Лондон олимпиадаси йўлланмаси учун етар-

ли рейтинг очкосини аллақачон жамғариб бўлишган. Шу боис, уларнинг ўрнига ёш ва умидли спортчиларимиз Улуғбек Азизов билан Одилжон Тулендибоевни киритдик ва ёшларга имкон яратиб бердик. Тошкент гиламларида қитъамизнинг энг кучли ва тажрибали дзюдочилар таширф буюрганлигини ҳисобга олсак, бу беллашувлар ёшларимиз учун ўзига хос маҳорат мактаби вазифасини ўташи шубҳасиз. Аммо мухлислар юқорида тилга олинган номдор дзюдочиларимиз маҳоратидан Тошкентда барибир баҳраманд бўлишади. Биз мутахассислар билан кенгашиб, Риход Собиров ҳамда Абдулла Тангриевлар хизматидан 29 апрель кунини ўтказиладиган жамоавий беллашувларда фойдаланишга қарор қилганимиз. Эътиборлиси, беллашувларни бир қатор фахрий меҳмонлар қаторида Халқаро дзюдо федерацияси президенти Мариус Визер, Осиё дзюдо уюшмаси президенти Убайд ал-Энзи ҳам қузатиб бормоқда. — Бугун Ўзбекистон спортчилари

эришаётган натижалар бутунжаҳон дзюдо оламида алоҳида эътироф этилмоқда, — деди Халқаро дзюдо федерацияси президенти Мариус Визер. — Йилдан йилга тараққий этиб бораётган юртингизда жисмоний тарбия ва спортга ҳукумат даражасида эътибор қаратилаётгани Ўзбекистонлик дзюдочиларнинг халқаро майдондаги ютуқларига мустақам замин яратмоқда. Ҳозир дунёнинг энг кучли дзюдочиси ва мураббийи айнан Ўзбекистондан экани ҳам сўзимнинг тасдиғидир. Шу билан бирга, юртингиз ҳар қандай нуфузли мусобақани юксак савияда ташкил этиш борасида катта тажрибага эга. Мен буни алоҳида таъкидлашни истардим. Чунки Осиё чемпионати арасида Тошкентда бўлиб, 27 апрель кунини Олимпия ўйинларига якуний рейтинг очколари берувчи Европа чемпионатининг очилиш маросимига этиб боришни режалаштиргандим. Бироқ сўнгги лаҳзаларда бу қароримни ўзгартирдим, Осиё чемпионати беллашувларини бевосита кузатиладиган бўлдим. Бунга халқингизнинг очикқўн-гилли, меҳмондўстлиги, энг муҳими, ниҳоятда спортсеварлиги сабаб бўлди, десам, муобала қилмайман. Лондон олимпиадаси ниҳоятга етгач, Гран-при туркумидаги йирик мусобақалардан бирига мезбонлик ҳам Ўзбекистонга ишониб топширишни режалаштириб турибмиз. — Чунки ХОЛБОБО, «Ўзбекистон овози» муҳбири.

Фаройиб ҳодиса

Дунё тасодифларга бой,
мўъжизалар маконидир. Гоҳида ақл
бовар қилмас воқеалар, ғайритабиий
ҳодисалар кишини лол қолдиради.
Она-табиатда қузатиладиган
чақмоқлар ҳам шунга бир мисол.

«БЕШҚУЛОҚ»ҚА
ЧАҚМОҚ ТУШДИ

Денов туманидаги «Паст қизилжар» маҳалласида табиатнинг ноёб ҳодисаси қузатилди. Кечқурунги майин шабаддан кейин ёмғир томчилай бошлади.

— Туни билан шаррос ёмғир ёғди, — дейди «Паст қизилжар» маҳалласида истиқомат қилувчи Усмон Норқулов. — Эрталаб кўёш заррин нурларини соча бошлаганда кўчага чиқдим. «Бешқулоқ» ариги атрофида одам гавжум эди. Маълум бўлишича, тунда рўй берган чақмоқ юқори кучланиши симёғочга урилибди. Натижада унинг тепа қисми 1-1,5 метрлар чамаси куйиб, қорайиб қолган...

— Одатда, чақмоқлар баҳор ва куз ойларида содир бўлади, — дейди физика фани ўқитувачиси Абдурахмон Мардонов. — Шундай пайтда электр билан ишлайдиган ускуналардан эҳтиёт бўлиб фойдаланиш лозим. Айниқса, ишчи ва ялтироқ жисмлардан узоқда бўлган афзал. Чақмоқ одамларга ҳам кўплаб зиён етказгани кўпчиликка маълум. Шу боис, чақмоқ бўлаётган пайтда икмон қадар очик жойда бўлмасликка ҳаракат қилиш лозим.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири.

Реклама

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ
ИНЖИНИРИНГ КОМПАНИЯСИ

қурилиши режалаштирилган қўйидаги объектларни тўлиқча қуриб фойдаланишга топшириш шарти билан пуғратчи ташкилотларни танаиш бўйича

ТАНЛОВ САВДОЛАРИ ЎТКАЗИЛИШINI ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Table with 5 columns: №, Объект номи ва манзили, Бошланғич нархи КҚС билан (сўм), Бошланғич нархи КҚСсиз (сўм), Қурилиш муддати

Қурилиш ишлари Давлат бюджетли маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Савдо ташкилотчиси — Давлат архитектура ва урулиши кўмитасининг Самарқанд вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш худудий консалтинг маркази.

Буортмачи: — Самарқанд вилояти ҳокимлиги инжиниринг компанияси

Манзили: Самарқанд шаҳри, Кўк-Сарой майдони, 1-уй, телефон: (8366) 235-82-86.

Танлов савдоларида мамлакатимиз ва чет эл қурилиш ташкилотлари қатнашганда, уларнинг танлов тақлифларини баҳолашда мамлакатимиз пуғратчиларига қўйидаги нарх преференцияларини эътиборга олинади: қўнун ҳужжатларига мувофиқ импорт қилинчилар қўйилган қиймат солиғидан озод қилинадиган товарлар (ишлар, хизматлар)ни импортга етказиб бериладиган танлов тақлифлари қатнашчиларининг танлов тақлифларини баҳолашда кўрсатиб ўтилган солиқ суммаси қўшимча равишда ҳисобга олинади.

Савдода қатнашиш ва танлов савдоси ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — Самарқанд вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш худудий

консалтинг марказига қўйидаги манзил бўйича мувожаат қилиш мумкин: Самарқанд шаҳри, Кўк-Сарой майдони, корпус-2Д, 403-хона.

Тел: 231-13-51, факс: 233-32-00.

Танлов ҳужжатлари бир тўпلامининг қиймати — 80 000 сўм.

Тақлифлар(оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охириги муддати — оферталар очилиш кунини соатига.

Тақлифлар(оферталар) очилиши матбуотда эълон чоп этилгандан бошлаб камида 30 кундан кейин қўйидаги манзилда: Самарқанд шаҳри, Кўк-Сарой майдони, Самарқанд вилоят ҳокимлиги биносининг кичик мажлислар залида, соат 10.00 да ўтказилади.

Ўзбекистон ҲДП Марказий Кенгаши маъмурияти ва қасаба уюшма қўмитаси партия Марказий Кенгаши аппарати ходими Тўрабек Усмонова падири бузруквори ТУРДУН отанинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

MUASSIS:

Bosh muharrir: Safar OSTONOV

TAHRIR HAY'ATI:

- Abdulla ORIPOV, Latif G'ULOMOV, Bobir ALIMOV, Sharbat ABDULLAYEVA, Murodulla ABDULLAYEV, Ulug'bek MUSTAFOYEV, Tat'yana KISTANOVA, Ochilboy RAMATOV, G'affor HOTAMOV, Muhliddin MUHIDDINOV, Ochiilboy RAMATOV, Saidahmad RAHIMOV

BO'ILIMLAR:

Parlament faoliyati — 233-10-13; Pariya hayoti — 233-11-49; Madaniyat va ma'naviyat — 233-69-45; Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot — 233-44-55; Jamoatchilik bilan aloqalar va huquqiy targ'ibot — 233-12-56; Sport va vatandorlik — 233-44-55; Reklama va e'lonlar — 233-38-55, 233-47-80; Kотиbiyat — 233-72-83, 236-55-17.

MANZILIMIZ: 100000, Toshkent, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy. Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etiladi. Korxonada manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.

Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

Г — 446 17357 nusxada bosildi. t — Tijorat materiallari O'zA yakuni — 21.40 Topshirilgan vaqti — 00.00

Sotuvda erkin narxda

Navbatchi: Elmurod EGAMQULOV

Sahifalovchi-dasturchilar: Sobirjon TUNG'ATOV, Zafar BAKIROV

